

SLOVENSKI NAROD.

Zabava vsak dan zvezči nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsi leta 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za Nemčijo celo leta 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leta 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petekostopnje peti-vrste po 14 h., če se oznanila tiska enkrat, po 12 h., če se tiska dvakrat in po 10 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knaflovih ulicah št. 5. — Upravnemu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 34.

Poznameno številko po 10 h.

Upravljanje telefon št. 85.

Volitev v Ljubljani.

Izid včerajšnje volitve iz splošne kurije ljubljanske je pač slabo spričevalo za politično zrelost in strankarsko disciplino naročno - naprednih volilcev, zakaj nobenega dvoma ni, da bi bil naročno - napredni kandidat lahko že včeraj in še z znatno večino zmagal, ko bi bili volilci izpolnili svojo dolžnost.

Okroglo 7000 volilcev je v splošni kuriji ljubljanski, od teh pa se jih je udeležilo volitve okroglo 2500, dočim jih je 4500 ostalo doma. Ta politična apatija je prvi in poglaviti vzrok, da pride do ožje volitve.

Pomanjkanje prave in izdatne agitacije je drugi vzrok nič posebno častnega izida včerajšnje volitve. V nekaterih ljubljanskih okrajih sploh ni bilo nobene agitacije. To se vidi najbolje v trnovskem in v krakovskem okraju. Tam pač ni tal za socijalno demokracijo, a vzhod temu je dobil tamkaj naročno - napredni kandidat manj glasov, kakor socijalnodemokratični. Sploh se je opazalo, da se je agitacija skoraj popolnoma prepustila kandidatu samemu in da agitačni aparat, ki se je n. pr. pri zadnjih državozborovih in splošnih državozborovih volitvah tako imenito kazal, niti prav vakejko ni stopil.

Nasprotniki naročno - napredne stranke, ki so imeli dva kandidata, so vse drugače delali. Socijalni demokratje so napeli vse sile, da dobre mogoče mnogo glasov. Agitirali so od hiše do hiše, od prodajalne do prodajalne in spravili so zadnjega svojega moža na volišče.

Koliko glasov ima socijalnodemokratična stranka, to se je videlo pri zadnjih državozborovih in državozborovih volitvah. Sedaj je dobil socijalnodemokratični kandidat doli več glasov in sicer je dobil mnogo naročno - naprednih in mnogo nemških glasov.

Radikalni Nemci se niso držali od svoje stranke priporočene abstinenčne, nego so šli volit socijalnodemokratičnega kandidata, upajoč, da mu pomorejo do zmage in vedoč, da bi s tem zadali naročni stvari Slovencev težak udarec. Pomogli so res socijalnodemokratičnemu kandidatu do ožje volitve. Kazina je triumfiralna sноči in se pripravlja, da pripelje dne 19. t. m., na dan ožje volitve, vse nemške volilcev in pomore tako socijalnemu demokratu do zmage.

Tisti volilci naročno - napredne stranke, ki so včeraj volili s socijalnimi demokratimi, so to storili z gole osebnosti. To je najžalostnejši mo-

ment pri tej volitvi. Zaveden človek stoji na stališču svoje stranke v vsakem slučaju in respektira večino, naj bo na tej ali na oni strani. Narodno-napredna stranka je demokratična; v njej ne odločajo posamične osebe, v njej ne odločajo večina in kadar se večina enkrat za koga izreče, se zaveden volilcev po tem ravna. Pa naj je kandidat tudi njegov največji osebni sovražnik — ga bo vendar volil. Tolikoj discipline mora biti v vsaki stranki, zakaj če je ni, potem je sploh stranki nemogoč vsak resen nastop.

Cudno je, da je ravno pri izobraženih ljudeh najmanj discipline. Dokler je bil Jelenc kandidat, so se naročno - napredni volilci in to tako izobraženi ljudje rotili, da bodo raje glasovali za socijalnega demokrata, kakor za Jelanca, in ko je bil postavljen za kandidata Turk, so se našli zopet drugi naročno - napredni volilci, ki so ali doma ostali ali pa glasovali za Kristana. Pri taki disciplini seveda ni mogoče doseči uspehov.

Kar se tiče Mayerjeve kandidature ni treba izgubljati mnogo besed, kajti končala je žalostno, vzhod vsi agitaciji in vzhod vsem letakom »Učiteljske tiskarne«. Pokazala je samo eno: kako malo realne zaslombe imajo med volilci tisti, ki so gozdom Mayerja pripravili do te kandidature.

Dne 19. t. m. bo ožja volitev med naročno - naprednim kandidatom in med socijalnodemokratičnim. **Castna dolžnost** naročno - naprednih volilcev je, da se ta dan polnoštevilno udeleže volitve, zakaj bila bi **prava sramota** za slovensko in napredno Ljubljano, če bi dobila za zastopnika v deželnem zboru socijalnega demokrata.

PISMO Iz Srbije.

—ut. Belgrad, 11. dec.

V Srbiji so prenehali vsi strankarski boji od onega momenta, ko se je izvedelo za aneksijo Bosne in Hercegovine. Vsa notranja vprašanja, radi katerih so se vodile tako ljute borbe in radi katerih so se kabinet takto pogostoma menjavali, so popolnoma izginila s površja in ljudju se se grupirali v dva nova tabora, ki s prejšnjimi strankarskimi formacijami nimata ničesar skupnega. Z aneksijo Bosne in Hercegovine je prišlo na površje vprašanje obstoja Srbije in srbsko narodno vodo voda vprašanja, in vse to je za Srbijo tako velikanske večnosti, da se je pozornost vseh moral obrniti na vprašanje

Bosne in Hercegovine in edino to vprašanje je vplivalo na razdelitev srbske javnosti v dva tabora.

Nekateri patriotje propagirajo radi nevarnosti, v kateri se srbski narod nahaja, slogan in edinstvo. Ali ta je nemogoča, ker je vprašanje zelo važno in je vsled tega izključeno, da bi vsi ljudje bili enih misli o tem, kaj naj se stori, da se interesi države in naroda obvarujejo. Členuje je bil protest proti aneksiji Bosne in Hercegovine, ali ko se je začelo reševati vprašanje obrambe državnih in narodnih interesov, morala so nastati razna mnenja in dobro je, da teh mnenij ni mnogo, nego sta samo dve. **V Srbiji se danes bojujete dve, med seboj močno nasproti struji**, ki sta se rodili onega dne, ko je postal znanstvena vsebina note, v kateri je srbska vlada protestirala proti kršenju mednarodne pogodbe, a obenem **glasila srbsko naročno pravo na ti dve pokrajini**. Do tod se je s stališčem vlade strinjala vsa srbska javnost, ki se je pa razcepila v dva tabora radi zavrsitka note, kjer vlada postavlja minimum srbskih zahtev: teritorialno kompenzacijo Srbiji za slučaj, da aneksiji Bosne in Hercegovine evropske velike sile dajo svojo odobritev.

Radikalna struja, v kateri so ljudje, ki jih vodi v politiki samo glas sreca, trdijo, da je zahteva po kompenzaciji navadna trgovina z nacionalnimi interesmi in pravijo, da vlada mora zahtevati z vso odločnostjo samo in edino avtonomijo Bosne in Hercegovine.

Oni, ki zagovarjajo tako politično, so ljudi nasprotniki dr. Milovanovića, ministra zunanjih zahtev, voditelja zmernejše struje, ki računa z danimi okoliščinami in zahteva ono, kar se da doseči. Samo po sebi se razume, da bi tudi ta zmernejša struja rada videla avtonomno Bosno, ali ona dobro ve, da bi se to težko dalo doseči in zato zahteva teritorialno kompenzacijo, s čemer bi se tudi zelo mnogo doseglo. Ako ima te meje, potem postane Srbija od Avstro-Ogrske ekonomsko popolnoma neodvisna — ker dobi svoboden izhod na morje — a naravna posledica te ekonomiske neodvisnosti bi bila tudi njenja politična neodvisnost. Kolikokrat je do sedaj Srbija že moralno molčati pred Avstro-Ogrsko in poslušati njene lekeje same vsled tega, ker je bila v popolni ekonomski odvisnosti od nje! Ko bi Srbija imela svoboden izhod na morje, bi se tudi politični odnosaji med njo in Avstro-Ogrsko iz temelja spremenili, Srbija bi postala v isti

ni samostalna država in Avstro-Ogrska v njej ne bi več gledala svojo provincijo. Razen tega leži ogromna važnost teritorialne kompenzacije tudi v tem, da bi Avstro-Ogrska potem, ko se ne bi več dotikala turškega zemljišča, morala opustiti vsako agresivno politiko na Balkanu.

Ta zmerna politika, ki jo zastopa minister zunanjih zahtev, trezen mož, ki zna računati z danimi okoliščinami, premaga gotovo radikalno strugo, v kateri se nahajajo sentimentalni patrioti, ki znajo samo za srbske nacionalne težnje, katere vse hočejo naenkrat videti realizovane, a ne marajo računati z realnostjo. Aneksija Bosne in Hercegovine je za srbski narod težak udarec, ki ga ni mogoče popolnoma odbiti in zato se vsi Srbi končno spriznajo z mislijo, da je bolje za nje, ako ta udarec vsaj ublaži, ko je že nemogoče odbiti ga popolnoma.

In ublažiti, močno ublažiti, se da ta udarec. Minimum srbskih zahtev — teritorialna kompenzacija — se vsekakor izpolni. Nenormalni odnosi med dvema sosednjima državama ne morejo dolgo trajati, omi morajo postati zopet normalni. Ako med dvema državama nastanejo difference, mora ena kapitulirati, ali pa se nastopi pot kompromisa. Srbija je pot kompromisa že nastopila in ako Avstro-Ogrska srbskega kompromisnega predloga ne sprejme, potem pride do vojne, ker za popolno kapitulacijo se v Srbiji ne bi našlo niti enega človeka. Srbe je težko pripraviti že do tega, da bi opustili zahtevo po avtonomiji Bosne in Hercegovine, a za popolno kapitulacijo jih niti nebesa ne bi pripravila, ker v današnjih Srbih živi še vedno duh njihovih junaških in ponosnih dedov in pradedov, ki so pred sto leti začeli borbo za osvoboditev izpod jarma turških pahij.

Nekateri listi v Avstro-Ogrski — med njimi je tudi »Slovenec« — hvalijo dr. M. Milovanovića, ker se nadajajo, da on končno pristane tudi na popolno kapitulacijo in se zadovolji z ekonomskimi »konecijami« dvomljive vrednosti. Ti listi živijo v veliki zmoti. Meni je dobro znano niščenje gospoda dr. M. Milovanovića, ministra zunanjih zahtev, o tem vprašanju, ker sem sam imel priliko govoriti z njim in ker večkrat pridevam v diktiku z ljudmi, ki z ministrjem zunanjih zahtev občujejo vsak dan, pa so dobro poučeni o tem, kaj on misli. Zato lahko trdim, da dr. Milovanović v večje konecije kot je privolil, pod nobenim pogojem ne privoli. Teritorialna kompenzacija, ki bi donesla sabo spojitev Srbije in

Črne gore je minimum srbskih zahtev in nižje od tega minimuma noben človek v Srbiji ne bi hotel licitirati. Pa tudi ko bi dr. Milovanović hotel kapitulirati — dato sed non concessio — to vendar še ne bi znalo, da bi hotel kapitulirati Srbija in dr. Milovanović bi moral demisionirati, a na njegovo mesto bi prišel drugi človek. To je jasno in za pametnega človeka je merodajno razpoloženje celega naroda in napacno je računati z razpoloženjem enega samega človeka — četudi je on momentano minister zunanjih zahtev — posebno pa je napačno računati z miroljubnim razpoloženjem človeka — ki ni a tout prix miroljuben.

Največja garancija za izpolnilo srbskih zahtev je držanje Turške, ki zvesto in neomajano stoji na strani svojih zaveznic Srbije in Črne gore, ker je sprevideala, da njeni interesi stojijo v popolnem soglasju z interesom obeh srbskih držav. To je teh dni ponovno izjavil šef mladoturškega komiteta Ahmed Ali Riza-bej, ki je na svojem potovanju po Evropi z enako vremenu zagovarjal interese Srbije in Črne gore kot interese Turške. Oni, ki hočejo vojevati s Srbijo in Črno goro, mora računati z dejstvom, da za srbsko in črniško vojsko stoji celokupna vojna moč Turške!

Državni zbor.

Dunaj, 14. decembra. Današnja seja se je pričela še ob polu 4. uri. Med došlimi vlogami, ki so se zopet morale dobesedno prečitati, je bila tudi interpelacija poslanca dr. Benkovića zaradi postopanja pri mestni hramilnici v Brežicah. — Poslane Koleša je zahteval ustavitev maloruskega vseučilišča v Lvovu. Nadalje je bil med došlimi vlogami tudi zakonski načrt zaradi proda neke državne posesti pomorske oblasti v Trstu, da se zgradi novo, primernejše poslopje za pomorsko oblast in za pristaniški kapitanat. Na prostoru, kjer so sedaj ti uradi, pa se zgradi hotel prve vrste, s čimer se odpomore občutni potrebi v Trstu. — Potem se je nadaljevala razprava z proračunskega provizorija. Posl. dr. Ivanišević je govoril hrvaško o gospodarskih razmerah v Dalmaciji.

Posl. Bugatto (klerikalni Italijan) je zahteval za Italijane podpredsedniško mesto v državnem zboru. Nadalje se je bavil z dogodki na dunajskem vseučilišču ter zahteval ustavitev italijanskega vseučilišča v Trstu. Izjavil je, da morajo Italijani protestirati proti širjenju jugoslovanske moči. Zaradi tega Ita-

...

neka senca, ki je pomenila, da se je zgodilo v hiši nekaj neprijetnega.

Solnce je gledalo skozi nizka okna v sprejemnico. Bilo mi je samemu nekako tesno pri sreu. Ali sem morda jaz kriv neprijetnemu položaju, Sitno. Mučno. Najrajski bi bil kar vstal in se poslovil, saj o kupčiji itak nisem mogel govoriti z ženo; take posle sem obravnaval vselej le z graščakom...

»Oprostite, milostiva, vi ste nekako potri... Kaj se je zgodilo, kar me ni bilo pri vas?«

»Kaj se je zgodilo?« vzduhne gospa Staromlinova... »Moj mož je veleizdajalec! Oh!«

Pokrila si je obraz z obema rokama in skoro zahitela.

»Morebiti so ga že obesili v K-i, kamor je moral davi zjutraj na povabilo okrajnega glavarja...«

»Bežite no! se začudim in zasmejam čisto po doma. «Tega vam ne verjam ne nihče! Vaš soprog je sicer navdušen Sloven, ali da bi...«

Izgovoril nisem stavka. Staromlinova me prekine.

»Saj tudi jaz ne verjam! To je velika neumnost vse skupaj! Ne-sporazumjenje! Obrekovanje!«

Nam povem! Pred par meseci je prenočil pri nas politični komisar okrajnega glavarstva v K-i. Bil je v naši okolici nekje na komisiji, kjer se

kmetuje vedno prepirajo med seboj... Zvezče ga je zajela nevihta. Ker ni mogel do kolodvora, prišel je k nam, saj je bil znan z mojim možem. Večerjal je z nami in potem prenočil v sobi za goste... Kmalu nato, nekaj dni potem pa je prenočil v isti sobi tudi neki žandar iz mesta K-e. Bil je tudi primoran iskatki zavjetja v našem gradu zaradi hude ure in dežja... In nekaj dni potem je prišel neki oficir — s katerim sem svoj čas celo plesala mazurku v K-i ter tudi prenočil v isti sobi in spel v isti postelji kakor komisar in orožnik...«

»No, in?...«

»No, in pred par dnevi je dobil moj mož oster poziv v K., da se mora priti zagovarjat, ker je obdolžen veleizdajstva!«

»A!«

»Seveda! Zdaj se začne komedija! Veste, v spalnici imamo po stenah vse polno raznih slik russkih pesnikov, slikarjev, glasbenikov in slovitih strategov, kakor n. pr. generala Skobeleva. Ravno nad posteljo pa visi podoba russkega carja Nikolaja! Vsi tisti trije gostje: komisar, žandar in častnik so priprovedovali v K-i, da niso mogli celo noč oči zatiskiti, ker je visel nad njimi car Nikolaj! Ovadili so mojega moža okrajnemu glavarju zaradi neloyalnosti in veleizdajstva. Okrajni gla-

var je pisal na Dunaj in tam so ministri ukazali strogo preiskavo proti Staromlinovu! Danes je šel moj mož k preiskavi... Moj Bog, moj Bog! Kaka neumnost! Pomislite, zaradi tistih podobic!... Morebiti so ga že ustrelili ali obesili, ker ga tako dolgo ni domov!«

In zopet si je pokrila obraz z rokami, na katerih so se lesketali svetli zlati prstani...

Tolažil sem jo, kolikor se je dalo, češ, zaradi tega, če ima tiste russke pod

lijani odločno protestirajo proti ustanovitvi jugoslovanskega ministra. — Posl. Myslivec je skušal dokazovati, da so pravi provzročitelji praških dogodkov Židje. Nadalje je izjavil, da bo njegova stranka glasovala za aneksijo Bosne in za priklopitev Bosne in Hercegovine Hrvaški.

Jutri je zopet seja.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 14. decembra. Po seji državnega zbora je imel baron Biererth konference z voditelji krščansko-socijalne in socijalnodemokratične stranke. Tem konferencam se pripisuje v državnem zboru velik pomen. Seja državnega zbora se je samo zaradi teh konferenc tako zgodila zaključila. Takoj po konferencah se je med poslanci razširila vest, da ima vlada zagotovljeno dvetretjinsko večino za proračunske provizije, in sicer si je vlada zagotovila tako večino brez čeških in nemških poslancev iz Češke. Ako ima vlada res zagotovljeno dvetretjinsko večino, se bo jutri takoj v začetku seje predlagal konec debate, nakar se izvolita glavna govornika. Glasovanje o proračunske provizije bo v sredo. Češke stranke, razum agrarcev, so baje sklenile prostovoljno, da bodo glasovale za proračun, ker bi na sprovojanje bilo itak brezuspešno, pač pa bi imelo za posledico, da bi moral minister dr. Žaček odstopiti. — Pa tudi drugi kritični moment je odstranjen. Pooblaščeni zakon bo sprejet še pred božičnimi počitnicami. Vlada bo izjavila, da predlaga ta zakon v razpravo le z ozirom na zunanjih političnih položaj. Končno pa se reši tudi zakon o aneksiji Bosne v prvem branju ter se nato izroči posebnemu odseku. Sploh se je položaj po današnji konferenci znatno zboljšal.

Nagla sodba v Pragi.

Praga, 14. decembra. Jutri se najbrže nagla sodba prekliče, aka se med tem ne pripieti ničesar izrednega. Med češkimi poslanci pa se združuje vest, da je namestnik grof Coudehove informiral vlado tako, da za sedaj še ne kaže nagle sodbe preklicati. Zatrjuje se celo, da ostane nagla sodba v veljavni celo do velike noči.

Iz ogrskega državnega zборa.

Budimpešta, 14. decembra. Hrvaški delegat Milan Rojo je govoril hrvaško. Govornik je pozdravil aneksijo Bosne in Hercegovine, in zahvalil, da se o tozadenvem zakonu razpravlja tudi v hrvaškem saboru. Bosna se mora priklopiti Hrvaški. Madžarski zistem je na Hrvaškem tako zavozil, da se čim dalje glasneje ponavljajo zahteva, naj se Hrvaška loči od Ogrske ter se združi z Avstrijo. — Potem je imel dolg govor ministrski predsednik dr. Wekerle, ki se je bavil posebno z znanimi razkritji bivšega ministra Polonyija ter vsa očitanja ovrgel.

Dogodki na Balkanu.

Astro - Ogrska plača Turčiji visoko odškodnino.

Carigrad, 14. decembra. Astro - ogrski veleposlanik grof Pallavicini je izročil turški vladni danes noto, v kateri baje ponuja Astro-Ogrska Turčiji 50 milijonov krov odškodnine za Bosno.

Protest proti aneksiji v turškem parlamentu.

Sarajevo, 14. decembra. Iz vseh večjih mest Bosne in Hercegovine so odšli člani mohamedanskog

Začuli so se trdi koraki in vstopil je gospod Staromlinov...

»Hahaha! Komedija! Prokleta komedija!« zakolne moj Staromlinov, podavši nama vsakemu po eno roko ter sede k nama za mizo...

»Kako je!« ga hlastno popraša soproga.

»Kako je? Saj si menda že pojasnila vso afero našemu gostu in prijatelju... Kako je... Tisti trije bedaki, ki sem jih bil sprejel pod gostoljubno streho, politični komisar, orožnik in oficir, so me bili denuncirali zaradi carjeve podobe. Najbolj živahnno je opisaval svoje prenočevanje pod carjevo sliko politični komisar.

V svoji ovadbi je pisal: »Ni mam dovolj besed, da bi visoki vladni povedal, kaj sem pretrpel tisto strašno noč v gradu gospoda Staromlinova! Ko mislim leči in upihnuti svečo, zagledam ravnod na svojo posteljo na steni sliko — ruskega carja Nikolaja! O, groza, groza! Bil sem že v vojski, stal pred sovražnikom v ognju, pa tako se nisem tresel od strahu, ko tisti trenotek, ko sem zaledal v spalnici avstrijskega podnika portret tujega vladarja! Noge so se mi šibile, srce mi je tolko, da sem si mislil: zdaj in zdaj me mora zadeti kap! Kaj storiti? Ali se ne pregrešim še sam, če spim v postelji pod sliko carja Nikolaja?! Ali ne

srbske opozicije v Carigrad, da se pogajajo z mladoturškim odborom. Deputacija hoče turški parlament pridobiti za protest proti aneksiji Bosne.

Vojni material za Srbijo.

Solun, 14. decembra. Včeraj je zopet prispel vojni material za Srbijo in sicer z angleško ladjo. Oblasti so dovolile takoj izkrcajanje ter se je material že danes odpeljal v Srbijo.

Črnogorsko - srbska zveza.

Belgrad, 14. decembra. V dvornih in vladnih krogih so zelo nezadovoljni, da so nemški časopisi zvedeli za vsebinsko pogodbijo, ki se je sklenila med Črno goro in Srbijo. Srbski poslanik na Cetinju Jovanović dolži Črno goro, da je zakrivila netaktnost, ker sta prepisa pogodbe le v rokah kralja Petra in kneza Nikole.

Pomilovanje v Srbiji.

Belgrad, 14. decembra. Kralj je deloma pomilostil obsojene vojake, časnike in navadne hudelece.

Dogovor med Anglijo in Turčijo.

Carigrad, 14. decembra. Veliki vezir je dobil spomenico, v kateri se nasvetuje konvencija z Anglijo, vsled katere bi dobila Turčija Kreto, a Angliji bi vrnila Ciper. Veliki vezir je izročil spomenico ministrskemu svetu.

Pogajanja med Avstro - Ogrsko in Turčijo.

Carigrad, 14. decembra. Mladoturško glasilo piše, da Turčija ni nikoli imela bojevitih namenov ter ni zahtevala avtonomije za Bosno. Pogoji turške vlade je razun prevezeta dela turškega državnega posojila tudi carinski tarif. Pogajanja se lahko končajo v dveh tednih, toda potrebo je, da ostane dogovor do konference tajen. Kakor hitro se sklene dogovor, lahko poneha bojkot.

Demonstracije pred sodiščem.

Hudiča, naj se govori slovensko!

Senat: predsednik dvorni svetnik Pajk, votanti nadsvetnik Polec in Andolšek, deželnosodni svetnik Huffen, zapisnikar Jenič; javni obtožitelj Trenč; zagovornik dr. Kokalj.

Otožnica.

C. kr. državno pravdništvo vlagajo pri e. kr. deželnem kakor sodečem sodišču v Ljubljani, ki je za presojo te kazenske stvari pristojno proti Konradu Liseu, rojen 10. avgusta 1880 v Ljubljani, pristojnemu v Reku pri Kočevju, katoliške vere, samemu trgovskemu pomočniku pri Schwentnerju v Ljubljani, še nekanovanemu

Otožbo:

Konrad Lisek, I. na večer 20. septembra 1908 pri rabuki nastala na Dunajski cesti orožnika Frana Šeška, ki je vele množici, naj se od vojaškega kordona proč razide, ni ubogal in se ž njim jel besedovati; II. je omenjenega orožnika in službujoče častnike z besedami »hudič govori slovensko« razrazil; zakril je z dejanjem pod I. pregešek rabuke po § 283 k. z. z onim pod II. pa prestopek zoper javne naprave in naredbe po § 312. k. z. in se naj kaznuje po §§ 284, 267. k. z.

Razlogi:

O priliki znanih ljubljanskih izredov je vojaški kordon na večer 20. septembra 1908 zapiral tudi Dunajsko cesto v bližini gostilne pri »Figovec« in Verovškovi prodajalni. Okoli 9. ure se je zbral pred tem kordonom naenkrat precej — do 30

bom odstavljen od službe, če se izvede, da sem spal v taki sobi?

Premislil sem v naglici vse paragrafe kazenskega zakonika in prišel naposlед do sklepa, da navsezadne vendarne nisem kriv jaz, če visi v sobi »car Nikolaj!« Upihnil sem luč ter legal v mehko belo posteljo. Dolgo nisem mogel zatisniti oči. Zdalo se mi je zmerom, da me gledaše skozi gosto temu ruski car ter mi grozi s kazalcem, češ, kako si upašti, avstrijski politični uradnik, spati v moji navzočnosti!? Naposled sem se počasi umiril. Bil sem utrujen.

Pa nisem dolgo spal, kar stopi car Nikolaj z izidu k meni pred posteljo, potegnje iz nožnice svojo težko sabljo pa me začne mlatiti ž njo po kozaško, da sem se zviral od bolčeš. Vlekel sem odoje čez glavo, skrival svojo glavo pod blazino, zvijal se v klopčič, da bi me ne mogel zadeti car s sabljo, pa ni nič pomagal! Car Nikolaj je udrihal po meni in klel po tatarsko: »Cort vazmi tebjá! Cort vazmi! Pašól, pašól, durák! Sabaka pjanaja!« In tako daleje. Valjal sem se s strani na stran. Potil sem se ko v parni kopeli! Stokal sem pod udarci in civili: »Gospodi, pomiluj! Gospodi, pomiluj!« Car pa me je še pograbil za lašte ter me vlačil po postelji in strešali! Naposled pa me trešči še na tla ter tepta po mojem trebuhu s svoji-

ljudi — ki bi bili radi tu imeli prost prehod v mesto. Pekorili pa so se večinoma ukazu, da tukaj prehod ni dovoljen in da se naj v drugi smeri razidejo. Le obdolžene so je najpre u ustavljal tu službujočima častnikom in se tudi opetovanemu pozivu orožnika Ivana Šeška, naj se odstrani, ni hotel odzvati. Orožnik ga je celo poučil, po kateri poti bode zalogeli priti domov.

Končno je še dejal obdolžene: »Ti hudič, govori slovenski.« Te besede so najbrže merile na enega tam službujočih častnikov.

Obdolžene svoje krivde noče priznati, pač pa potrije, da nikakor ni bil do nezavednosti vinjen.

V Ljubljani, dne 8. nov. 1908.

Trenč.

Obdolžene je stal svoj čas pred okrajnim sodiščem obtožen edinoležaljenja straže, a na predlog zastopnika državnega pravdništva, ki je obtožbo razsirilo tudi na pregešek rabuke v smislu § 283. k. z., je zadeva prišla pred deželnim sodiščem. Obdolžene je lahko vesel, da je stvar potrajala tako dolgo, kajti medtem se je Ljubljana »pomirila« in nekoliko tega blagodejnega »miru« je dihnilo tudi že v našo justično palačo.

Otožnec je bil v nedeljo, dne 20. septembra popoldne v družbi svoje matere, sestre, strica in njegovih otrok v Kosezah. Okrog polu 9. smo se vrnili po Marije Tereziji cesti v mesto ter smo hoteli po Dunajski cesti na stricevo stanovanje na Karlovske ceste. Ko pridevo do Dunajske ceste, začuden zagledamo vojaški kordon, ki je zapiral Dunajsko cesto ob »Figovecu« do Verovška. Zdalo se nam je to posebno čudno, ker je bilo prej popoldne vse mirno. Med tem, ko se je poslavljala od nas neka gospa, sem stopil sam h kordonu, hoteč se pri častniku informirati, ali smemo skozi kordon, ker sem opazil, da hodijo tudi drugi ljudje tja in sem. Komaj stopim k častniku z besedo »Prosim«, mi odgovori nekaj zelo osorno v nemškem jeziku. Jaz se obrnem ter izrečem besede: »Hudič, naj se govori slovensko!«, v tem pa dvigne častnik roko, dajoč s tem znamenje v bližini stoječemu orožniku, ki pristopi z besedami: »Kaj, jaz sem hudič!« in me aretira. Areacijo se nisem brnil in sem mirno odsel z orožnikom.

Predsednik: Ali niste slišali opomin, da se odstranite?

Otožnec: Ne, nisem slišal. Cel prizor se je vrnil tako hitro, da je sploh nemogoče, da bi me bil v tem času orožnik opozarjal, naj odidem.

Predsednik: Ali ste bili kaj opti, veseli?

Otožnec: Da, nekoliko sem bil veselo razpoložen, ali pijan nisem bil.

Kot priča se nato zapriseže stotnik pri 27. pešpolku Gvido Praxmareru, ki je izjavil, da se ga pusti skozi kordon, videl sem prihajati družbo, v kateri je bila starejša dama in več gospodov. Obtožnec je stopil direkto k stotniku Praxmarerju in slovensko zahteval, da se ga pusti skozi kordon. Zahteval je, naj se obtoženec odstrani, ki je stopil k pristopu oroznika, da ga obtoženec je stopil direkto k stotniku Praxmarerju in slovensko zahteval, da se ga pusti skozi kordon. Zahteval je, naj se obtoženec odstrani, ali ker ta le ni hotel oditi, je Praxmarer poklical orožnika, da ga obtoženec.

Predsednik: Ali niste slišali opomin, da se odstranite?

Otožnec: Ne, nisem slišal. Cel prizor se je vrnil tako hitro, da je sploh nemogoče, da bi me bil v tem času orožnik opozarjal, naj odidem.

Predsednik: Ali ste bili kaj opti, veseli?

Otožnec: Da, nekoliko sem bil veselo razpoložen, ali pijan nisem bil.

Kot priča se nato zapriseže stotnik pri 27. pešpolku Gvido Praxmareru, ki je izjavil, da se ga pusti skozi kordon, videl sem prihajati družbo, v kateri je bila starejša dama in več gospodov. Obtožnec je stopil direkto k stotniku Praxmarerju in slovensko zahteval, da se ga pusti skozi kordon. Zahteval je, naj se obtoženec odstrani, ali ker ta le ni hotel oditi, je Praxmarer poklical orožnika, da ga obtoženec.

Predsednik: Ali niste slišali opomin, da se odstranite?

Priča: Rekel je: Kaj, jaz sem hudič!

Trenč: Ali je rekel »hudič!«, ali »hudič!«

Priča: Ne more z gotovostjo potrditi, kako.

Predsednik: Ali je morda rekel: »Hudič, naj se govori slovensko!«

Priča: Ne more potrditi.

Otožnec potrdi, da ga je

Predsednik: Ali veste povod, zakaj je bil aretiran?

Priča: Nastal je med obtoženjem in orožnikom hud (heftig) prepir, nakar je bil obtoženec aretiran.

Predsednik: Ali se je ljudstvo tam zbiralo in ali je orožnik izdal ukaz, da naj se ljudstvo razide?

Priča: Dal! Ljudstvo se je zbiralo (Es war ein Zusammenrottung). Ali ljudstvo smo energično razkropili, ta gospod se pa po mojem pozvu nikakor ni dal odstraniti.

Predsednik: Če pride človek sam na tisto mesto, potem še ni povoda za rabuko (Auflauf). Ali se res tedaj dalo povelje množici, da naj se razkropi?

Priča: Obtoženec bi bil vsaj videti moral, da se je dalo tako povelo, tembolj, ker ga je neka ženska še vlekla proč, da le ne hotel oditi.

Predsednik: Ali je bil obtoženec kaj vesel?

Priča: Da, bili so vsi!

Predsednik: Aretiran je bil torej zato, ker se je preprial z orožnikom?

Priča: Da! In ker ni hotel proč, dasiravno mu je orožnik še z roko pokazal, naj se odstrani.

Trenč: Ali ste slišali, da bi bil obtoženec rekел: »Hudič, slovensko govori slovensko!«

Priča: Nisem bil toliko blizu.

Svetnik Huffen: Ali je bila vredna rabuka, in ne izstega, za voljo katerega skupljanje ljudi postaja hudo delstvo, straže ne uboga, ki le te množici se raziti veleva. Ali ste imeli torej kak povod, za

da bi bili pri kavarni »Evropa«, ne morem reči, ker nisem pazil na to.

Ivan Zupančič, obtoženec stric, prisože in pravi: Popoldne smo bili v Kosezah in smo se vrnili okrog pola 9. po Marije Terezije cesti v mesto. Bilo nas je že odroči 12. Neka gospa se je pri postajališču električne železnice poslovina od nas, Lisac je pa potem stopil h kordonu. Ko sem se obrnil, sva ga oba z obtoženčevu materjo klicala nazaj, a govoril je že s stotnikom. Predno pa smo prišli zraven, ga je orožnik že aretilar. Slišal sem izreči besede: »Hudiča, govorite vendar slovensko!«

Zitko Toman, železniški uslužbenec, pozna na videz obtoženca. Prisože.

Predsednik: Vi ste bili tudi 20. septembra tamkaj. Kaj pa ste imeli opraviti tamkaj?

Priča: Hotel sem na Stari trg k nekemu svojemu tovarišu, pa sem nekoliko počakal pred »Figovcem«. Videl sem, kako je prišel neki Sima in še nekdo drugi, ki sta brez ovire prišla skozi kordon. Medtem je prišel tudi Lisac in stopil k častniku ter ga nekaj vprašal. Častnik mu je dvakrat nekaj odgovoril, nakar je rekli Lisac: »Hudič, bi vendar slovensko povedal, da bi razumel!«

Nadsvetnik Polec: Ali ni rek: »Preklet hudič, slovensko govoril!«?

Priča: Ne, tega ni rek!

Predsednik: Sedaj imamo tri različne izpovedbe; obtoženec je izpovedal, da je rek: »Hudič, naj se govori slovensko,« priča Šešek: »Preklet hudič, slovensko govoril! in vi ste zopet drugače izpovedali.

Dr. Kokalj: Ali ste mislili, da je obtoženec s temi besedami razjal orožnika?

Priča: Ne, je pač rek, tak, kakor pravijo Nemci »meiner Seel!«

Predsednik priči Šešku: Vi pravite, da je rek: »Preklet hudič, slovensko govoril!« Vam to vendar ni mogel reči, saj ste slovensko govorili z njim?

Priča Šešek: Seveda sem govoril slovensko.

Trenz: Saj ste rekli, da ste ga potem vprašali: »Kaj, jaz sem hudič!«

Predsednik: V ovadbi tudi niste napovedali, da je obtoženec rek: »Preklet hudič, slovensko govoril!« temveč le, da je psoval s »hudič« in drugimi psovkami! (Beschimpfung mit »hudič« und anderen Schimpfworten!)

Priča Šešek: Kakor je v natančnosti, tako je! (Aha!!)

Anton Fortič, magistratni uradnik, izpove: Prišel sem z Ježico po Dunajski cesti in se ustavil na voglu pri Verovšku. Kmalu potem pride Lisac z družbo, v kateri je bilo tudi nekaj otrok. Slišal sem ga nekako tako izreči: »Hudiča, z mano slovensko govorite!« Takoj je bil zraven orožnik, ki je zaklical: »Kaj, jaz sem hudič!« in aretilar obtoženca. Poziva, naj obtoženec odide, nisem slišal, tudi ne besed: »Preklet hudič, slovensko govoril!« Celi prizor se je zgodil v trenotku. Na lice mesta sem pričel kakih pet minut pred tem dogdom. Na cesti je bilo malo ljudi. Videl sem pa, da sta šla kratko pred tem dogdom skozi kordon dve osebi, eden od njiju, mi dobro znani Sijma v civilni obleki. Komu je obtoženec rekel one besede, ne vem.

Ker je priča inkriminirani vzlik, ko ga je ponovil, povedal nekoliko drugače, je državni pravnik hitro opozoril na to »nesoglasje«, a zavrnil ga je takoj dr. Kokalj in tudi priča sam, čes, da je tudi prvikrat

pristavil, »nekako tako«, da je navepel obtoženec izrek le po smislu, ne pa doslovno, ker se besedi ne spominja natančno.

Gdě Mici Petrovčič je prispev in izpove: Obtoženca sem danes zopet spoznala, pred dogodom 20. septembra ga nisem poznala. Bila sem tedaj na voglu Dalmatinovih ulic pri kordonu, ki je zapiral Dunajsko cesto. Videla sem, da je prišel do kordona neki gospod, menda kak Nemec, ki se je odkril, častniki so salutirali, in dotičnik je šel neovirano skozi kordon. V tem pa je prišel tudi Lisac in je hotel skozi kordon. Slišala sem ga izreči besede: »Hudiča, z menoj slovensko govorite!«, nakar je hipoma pristopil neki orožnik, zaklical: »Kaj, jaz sem hudič!«, takoj nato pa z besedami: »V imenu postave ste aretilirani« aretilar Lica.

Predsednik precita nato orožniško ovadbo z dne 21. septembra in izkaznico, da je obtoženec sedaj še nekaznovan.

Državni pravnik Trenz izjavja, da je razprava dognala obtoženčeve krvivo v zmislu § 314. in 312. k. z., češ, da je dognano, da je orožnik obtoženca opetovan pozval, naj gre stran, a ta ni hotel, temuč se je še z besedovanjem vmesaval v orožnikovo poslovanje, kar tvori prestopek s smislu § 314. Prestopek po § 312. pa je zakrivil z besedami: »Hudič, govoril slovensko!« Te besede so bile gotovo namenjene častnikom, ki niso hoteli slovensko govoriti. Krv pa je tudi pregreška rabuke po § 283. k. z. Na mestu je bila množica, ki se le zato nista mogla zbirati, ker so jo razgranjali. Prijahali so tudi »Sokoli«, in če se ne bi bila razpršila množica, bi se bil utegnil kaliti javni mir in prodreti kordon. Za rabuko pa zadostuje množica, ki bi utegnila kaliti javni mir. Ni tudi potrebno, da se mora množica razgranjati, dovolj je, da je dan ukaz, in ukazi so bili dani od varnostnih organov. Kako je umeti rabuko, izhaja že iz naslova § 283.: »Razen tistih, ki pri rabuki uradnikov ali straže ne poslušajo!« Po pričah je dognano, da je bil obtoženec večkrat opominjan, pa da ni poslušal. Opozarjam tudi na odločbo kasacijskega sodišča 2259 in 3079, po katerih se popolnoma enaki slučaji subsumirajo pod § 283. k. z. Predloga odsodbo.

Dr. Kokalj izopozarja v prvi vrsti na to, da je obtoženec prišel na lice mesta ter videl, kako so druge ljudi spuščali skozi kordon, njega pa ne. Zato je stopil zraven in prosil, da sme tudi on skozi. Odgovorilo se mu je nemško, in tu je potem rabil inkriminirane besede: »Hudiča, naj se govori slovensko!« Besedel »hudič«, ali »hudič« je tu smatrati edinole kot kletvico, ki nima nikakega žaljivega namena, in naj se že izreče tako ali tako. Gotovo pa je, da obtoženec ni rabil besede »prekleti hudič«, kakor je trdil priča orožnik Šešek in potem moral sam preklicati to svojo trditev, katere tudi ni v ovadbi. Nobena priča tudi ni slišala takih besedi. Šešek je bil tedaj pač razburjen zaradi naporne službe in je pač krivo slišal.

Glede pregreška rabuke je priča pomniti, da tamkaj ni bilo nikake gruče. Ljudje so prihajali z dežele, hoteli so v mestu, domov, in ko se jim je reklo, da ne smejo skozi kordon, so zopet odšli. Tako tudi obtoženec, ki ni storil drugega, nego da ga je razburil nekoliko to, da se ni gorovilo z njim slovenski. Dal je duško temu svojemu četu, drugega pa ni storil nicesar. Takoj nato pa je sledila aretacija. Nobena priča ni slišala ukaza, naj se ljudje razidejo.

Manjka torej vsak dokaz krvide, tudib v subjektivnem pogledu, kajti obtoženec ni vedel za nikak ukaz.

Gospod državni pravnik se sklicuje na razsodbe kasacijskega dvora. Potemkam nima zakon sam več svoje veljave, če je vedno treba iskati pomoči pri kasacijskem dvoru, kadar v zakonu samem ni mogoče najti podlage za obtožbe in je treba zakon takoreč popolnjevati.

Priča naravnost izključujejo vsako neposlušnost, rabuke ni bilo nikake, nikakega besedovanja, torej je nemogoča odsodba po § 283. ali 314. k. z. Ravno tako je pa tudi nemogoče po § 312., kajti obtoženec ni rabil izraza »prekleti hudič«, ni imel sploh nobenega namena razdaljiti koga in končno pa tudi ne more biti slovenski državljan kaznovan zato, če zahteva, da se govori z njim slovensko! Če smemo placovati davke, seme tudi zahtevati, da se govori z nami v našem jeziku!

Pripomnim še, da obtoženec niti vedel ni, kaj se je zgodilo tisti večer v Ljubljani, ker je bil popoldne zunaj. Prišel je v mesto in samo hotel po najkrajšem potu domov. Predlagam, da sodišče obtoženca oprosti, če bi se pa ne moglo prepričati v njegovih nedolžnosti, pa z ozirom na olajševalne okoliščine odsodnico kvečemu v delarno kaznen.

Državni pravnik Trenz pojavlja, da so razsodbe kasacijskega dvora ravno navodilo, kako tolmačiti zakon, da torej vsled njih ne pride zakon ob veljavo, ter poudarja še enkrat, da so podani vsi znaki rabuke.

Dr. Kokalj iznova konstatiuje, da ne najde pri obtoženčevemu dejanju nikake neposlušnosti, konstatiuje še enkrat, da priča Šešek ne zahteva verjetnosti, potrebne za odsodbo, ker je zašel v protislovja sam s seboj, in je obenem v nasprotju z vsemi drugimi pričami.

Predsednik pojavlja, da so razsodbo, glasom katere je obtoženec krije prestopka v zmislu § 314. k. z., ker se ni pokoril pozivu, naj se odstrani, temveč hotel priti skozi kordon ter se z besedovanjem vtikal v poslovanje v § 68. k. z. omenjene uradne osebe, ter se obsodi na 20 K globe, v slučaju neiztirljivosti na 48 ur zapora, oprosti se pa od obtožbe pregreška rabuke po § 283. k. z. in prestopka žaljenje straže v zmislu § 312. k. z.

Sodišče se na podlagi izpovede priča častnikov in drugih, ki nista mogla prepričati o kaki rabuki. Ljudje so prihajali in zopet odhajali, tako tudi obtoženec s svojo družbo, brez nameha, tamkaj se zbirati. Orožnik je le njega opozarjal, naj odide, pa ni ubogal, temveč se začel besedovati ter tako zakrivil prestopek po § 314. k. z. Priča Šešek je sicer potrdil, da je obtoženec rek: »Hudič, govoril slovensko«, a to Šešku ni moglo veljati, ker je govoril z obtožencem slovensko, obenem so pa tudi vse druge priče zanikale tako besedilo. Če bi bil obtoženec namenil komu te besede, bi bil to stotnik Praxmarer, o čemer se pa sodišče tudi ni moglo prepričati, posebno ne, ker obtoženec stotnika sploh ni nikol. Zato ga je sodošče opustilo prestopka po § 312. k. z. Z ozirom na olajševalne okoliščine se je pri izreku o kazni uporabil § 261. in se je obtoženec prisodila delarna globe.

Izd deželnozbor. volitev v splošni kuriji na deželi.

Izvoljeni so vsi kandidati Slovenske Ljudske Stranke.

1. Ljubljanska skolska: Oddanih veljavnih glasov 3405, od katerih je dobil izvoljeni Milkoč Olimpič, posestnik v Jaršah 2351, soci demokrat Josip Petrič 312; 242 razbitih, 84 neveljavnih.

2. Radovljica - Kranjska gora - Tržič: Oddanih veljavnih glasov 3972. Izvoljen je Janez Piber, župnik na Boh. Bistrici z 2782, soci demokrat Franjo Bartl 989; 191 razbitih, 58 neveljavnih.

3. Kršaj - Škofja Loka: Oddanih veljavnih glasov 2589; izvoljen je profesor Evgen Jaro z 2371 glasovi, soci dem. Josip Petrič 73 glasov; 93 razbitih 35 neveljavnih.

4. Kamnik - Brdo: Oddanih veljavnih glasov 2905; izvoljen Ivan Lavrentič, dekan v Kamniku z 2817 glasovi; soci dem. Ebin Kristan 35 glasov; 53 razbitih, 21 neveljavnih.

5. Vrhniška Logotoc - Idrija - Cirknica: Oddanih veljavnih glasov 4663; izvoljen Anton Kobi, posestnik na Bregu 3492; soci demokrat Ivan Straus 1121, 50 razbitih, 42 neveljavnih.

6. Postojna - Senožeče - Ilirija - Vipava - Lož: Oddanih veljavnih glasov 3614; izvoljen Jernej Ravnhar, nadučitelj v Trnovem, z 3489 glasov; soci dem. Josip Moak 92, razbitih 33, neveljavnih 76.

8. Krško - Kostanjevica - Mokronog Trebušo: Oddanih veljavnih glasov 3013; izvoljen je Ivan Hladnik, župnik na Trebeljem, z 2847 glasovi; Ebin Kristan 101 glas, razbitih 65, neveljavnih 84.

9. Kočevje - Vel. Lašče Ribnica - Žužemberk: Oddanih veljavnih glasov 3241; izvoljen dr. Vladimir Pegan, odvetnik v Ljubljani, s 3113 glasovi; soci dem. Franc Bartl 17 glasov; 111 razbitih, 69 neveljavnih.

10. Novo mesto Črnomelj - Metlika: Oddanih veljavnih glasov 3816; izvoljen je Martin Matjašič, župan v Rosalnicah, s 3169 glasovi; soci dem. Franc Schüller 18 glasov; semestojni kandidat Peter Rauch 426 glasov; 203 razbitih, 29 neveljavnih.

— Na naslov slovenskih posancev: Svoječasno smo javili, da so zapri narodnika tukajšnjega domobranskega polka štev. 27. Jurja Zidanščka ter uvelji proti njemu kazensko preiskavo radi »veleizdaje«. Na to našo notico je vojska oblast takoj dala Zidanščka prepeljati v Gradec, da bi s tem preprečila, da bi o tem preiskavo kaj izvedel slovenski listi. Vkljub tej previdnosti vojska oblasti smo vendarle v polčaju konstatirati, da Zidanšček vkljub temu, da je že zaprt nad dva meseca, dosedaj še ni bil niti enkrat zaslišan. Preiskava proti njemu se torej vodi s prav isto natančnostjo in vestnostjo kakor proti srbskim »veleizdajalcem« na Hrvaškem. Opozarjam slovenske posance na ta slučaj ter jih rotimo, naj se zavzamejo z vso energijo za vbojega Zidanščka, ki že nad dva meseca zdihuje v ječi, a še dosedaj ne ve, česa ga dolže! Kakor smo informirani, je mož popolnoma nedolžen in je samo žrtev podne denunciacije svojih nemških tovarišev. Predvsem apelujemo na predsednika brambega odseka g. poslanca Pogačnika, da storiti svoje obveznosti in narodno dolžnost ter reši Zidanščka iz obupnega položaja, v katerem se sedaj nahaja.

— Za nove občinske volitve v Idriji: se je končno vendar razpoložil volilni imenik z dnem 13 t. m. Rok za vlaganje reklamacij je določen na zadnji teden razpoložitve in sicer od 2. do 10. januarja 1909. V prvem razredu je 76, v drugem 29 in v tretjem 508 volilcev. Klerikalci nimajo v nobenem razredu niti najmanjšega upa na zmago. Čisto gotovo je, da bo pri novih volitvah še sijajnejši klerikalni poraz, kakor je bil pri zadnjih. To pa čisto naravno. Kako more imeti klerikalna stranka s svojim protijudskim delom zaslombi v zavednem idrijskem prebivalstvu? To so pokazale prav dobro deželnozborške volitve v Idriji in klerikalci utičjo to tudi sami najbolje, za to skušajo gerentstvo na vsak način podaljšati, če že ne z drugim, pa s starimi občinskimi razmerami. Naj le, čiščnjava, tem slabše zanje. Volilci, ki so upravičeni voliti v občinski odbor, naj ne pozabijo v pogledu volilnega imenika, da se prepričajo, so li prav vpisani ali ne.

— Viharni izredni občni zbor je stviničarjev v Trstu V nedeljo se je vrnil v zadržnih prostorih v Trstu, izredni občni zbor zadruge je stviničarjev. V zadrugi vladajo vsled slovenske obstrukcije že delj časa abnormalne razmere, ker predsednik — neki Robba — nikdar ne dovoli, da bi se na sejih in zborovanjih tudi slovenski razpravljalo, med tem ko so slovenski zadržniki proti volji kamorističnega predsednika poslužili svojega materinega jezika. Pričo: »odobritev računa za leto 1907 in proračuna za 1908 in 1909« je nastal pravi vihar. Italijanski zadržni Caldera je predlagal, naj se račun in proračun — kot predlagano od predsedstva — odobri, kar je povzročilo silen protest od slovenske strani. K besedi se je priglasil staresta slovenskih zadržnikov gospod Prelog, ki je pojasnil težavno stanje zadruge in z ostriimi besedami kritikal vodstvo, katero je vseh homati in nereditnosti v isti, krivo, ki priliva olja v ogenj, mesto da bi skrbelo za povzročilo te in dobro zadržnikov. Govornik je predlagal, da naj se najprej razpravljajo o računu za leto 1907. Oba predloga — Calderov in Prelogov — sta bila dana na glasovanje, ali vsled silnega hrupa ni bilo možno konstatirati rezultata glasovanja, tako, da so se morali privrženci Calderovega predloga, t. j. Italijani umakniti v vodstveno sobo. — Sedaj je še predsednik Robba sešel glasovne in konstatiral, da so Italijani ostali s svojim predlogom: za odobritev računa in proračuna v majnini, t. j. 53 proti 58 slovenskimi glasovi. Po razglasitvi izida je zavladal po dvorani velikanski hrup in vrič. Slovenci so klicali »živio« in pričeli vse vprek slovenski govoriti, med tem, ko so »kulturni« Italijani obsepičili Slovence z raznimi psovkami, klicajo: »andē a Lubiana parlare sloveno!« (Pojite v Ljubljano slovensko govoriti) itd. Slovenci so jim odpovedali: »pojite vi v Ljubljano, mi Slovenci

zastopnik Bauzon, je bil že četrti, ki se radi slovenske obštrukcije ni mogel vráti. Dokazalo je pa tudi to zborovanje, kako slovenska stvar v Trstu krepko napreduje in pridobiva — počasi sicer, ali gotovo — ono mesto in veljavo, ki ji pristoja in do katere — tako bomo intenzivno in skupno delali — gotovo pride. „Piccolo“ in drugi italijanski listi ne dolgo in široko opisujejo gori omenjeno zborovanje in vsi z žalostjo konstatirajo — slovensko večino. Da, da, Slovenci smo tu v Trstu, nas se vidi, sliši in ako treba tudi — čuti! Pa naj Italijani še toliko pred nami zatisajo oči in socialističnost je še toliko trobijo, da Slovenci v Trstu nimamo nič iskati.

Tržaški škof Nagl je baje uka-
zel istrskemu župnikoma Zidariću in Červarju, ki sta bila izvoljene za deželnega poslanca, da se morata od povedati mandatom. Župnik Zidarić se je uklonil škofovemu zapovedi.

Pujski protst don Zanetti izginil? Da vlada med pujskim pro-
štom — bivšim furlanskim državnim poslancom — don Zanettiju in po-
reko pujskim škofom — ekscoledo-
Flappom precej napeto razmerje, je
bila že davnaj javna tajnost. Saj so
meseca februarja nekateri listi celo
pisali, da je protst Zanetti zatožil
Flappa v Rimu redi njegovega ne-
krščanskega delovanja. V počutnem pogledu sta si bila Flapp in Zanetti zelo velika nasprotnika. Prvi je namreč — kakor splošno znano — velik pristaš vladajoče italijanske kamore, kateri v prilog je vse Flappovo de-
lovanje, medtem ko je Zanetti krščanski socialec in — priznati moramo — narodno pravičen in vstrijljiv tudi nasproti Slovancu Zanetti — ako tudi zelo energičen mož — je bil nasproti brezobzirni ekscoledo Flappu vendar le prešbek, ker njegov gas ni dobil odmeva niti pri duhovščini njegovega ozjega kraga, ker puljski italijanski duhovniki so z malo izjemo — sami kamoristi. Napisled je prišlo tako dažeč, da je moral protst Zanetti za-
pustiti svoje mesto in je izginil iz Pulja. „Piccolo“ — ki je straten na-
sprotnik Zanettiju — trdi da se je v cerkevih blagajnah v Pulju kon-
statal precej velik pravniklaj. — Seveda se mora to dokazati, ker „Piccolo“ se pač ne more verjeti.

**Tempora mutantur et ho-
mines cum illis.** Čudova je spre-
memba časov, a še boj neunljiva —
značajev. Berem, da prijeva g. iur.
Ilo, čau „Zarje“, v ribuškem kat.
izobraževalnem društvu predavanja.
Deluje li ta „svobodomiseln“ Zarjan za svoje novo preprčanje tudi s pre-
biranjem člankov iz lauske „Svobo-
de“, ki jih je on pisal? — e.

Značilno odlikovanje. Iz Zagorja ob Savi se nam piše: Naš ravnatelj g. Ferdo Schüler je torč deležen odlikovanja z viteškim križem Franc Josipovega reda. Zagorci še vprašujemo, kaj je napotilo me rodajne kroge, da so predlagali to odlikovanje. Če se gleda na zasluge, ima ta gospod edino to, da pospešuje po svoji moči pangermanske tendence. S terorizmom in s pomočjo klerikalcev je pošiljal uslužbenec listke z imeni kandidatov na dom, je zmagal pri občinskih volitvah in tako postal predsednik krajnemu šolskemu svetu, kjer pašuje z njenim pokornim odborom, kakor hoče. Ob enem je tudi predsednik šulverinske šole, v katero lovi posebno neki bivši čevljari slovenskih staršev otroke. Značilno za duh, ki vlada v tej šoli je dejstvo, da se je razobesili oni, v posmeh slov. davkopalčevalcev slike „Zelenca“ in da kramljajo dočne učiteljice večinoma v blaženi nemščini. Gospodična Janis, učiteljica na tej šoli, je dobila radi bolezni 3 mesečni dopust, nadomesti jo baje nadobudna hčerka gospoda predsednika, Lavra, vzlio temu, da nima skušje iz slovenščine in da žaka na službo ogromno število revnih iz-
prašanj kompetentk. Napis na rudniških poslopljivih so večinoma samo nemški, le tam, kjer so namenjeni samo delavcem, so nemško-slovenski. Ravnopravnost kaže gospod ravnatelj s tem, da noče ali ne zna slovensko govoriti in dasi biva že nad 27 let med nimi, občuje le po tolmaču z delavci. V premogokupu so nastale pod njegovim vodstvom take razmere, da delajo premogarji deloma v vročini do 52°C, dokaz je, da je prepovedal o. kr. rudniški kotrolni uradnik, delati na več vročih, ognju nevarnih delavnih krajih. A tudi od njega preštudirana in odobrena dragocena „Šlemversetzeng“ se ni obnesla in se delavci radi nastalih po-
plav in onesneženja železnico vedno in vedno pritožujejo. Se steje li to v zaslugu, da se je cena premoga v par letih za 70 odstotkov zvišala in da se daje prednost iz Vestfalne na-
jetim premogarjem? Ugiblje se tudi, da se je pri odlikovanju upoštevala zgradba nove šole na Toplici, ki se je zvršila pod njegovim predstvodom. A tudi to ne velja, ker zgradba je bila proračunjena na 176 000 K, stala pa je 374 000 K, toraj proračun pre-

koračen za 198 000 K. Zgradba se je poverila zagranjenemu nemčurju Deiwischku iz Maribora, katerega je pozneje Trboveljska premogokupna družba za vse svoje stavbe radi previsokih cen sama popolnoma odslo-
vila. Govori se tudi, da je stavba tako solidna, da se vogal na vzhodno-severni strani ponizuje. Napis je na-
vzlio ogromni večini — Nemcev je le par steklarjev in uradnikov — slo-
venskih učencev in davkopalčevalcev nemško slovenski. Kako in kdaj je napravil ta gospod izpit na rudniški akademiji v Ljubljani in razne druge zanimivosti si prihranimo za prihodnji. Da je postal ravnatelj, opozarjam samo na nemški rek: Wer den Teufel zum Schwiegervater hat, dem ist leicht in die Höle zu kommen. Seveda, da je tudi straten Šumarski, kakor tudi njegov naj-
ljubši prijatelj kazino Michl-čič, ki je tako navdušen za pruske prince in nemške vladarje, da je kar popustil svoj čas kramario in se peljal občudovat germaniske velike na Dunaj in pozdravil nemške župane na Semering. Razume se, da sta oba velika občevalca „Kranjske hranilnice“, kazine in nemškega gledališča ter časna prijatelja dr. Solčopla in dr. Ambros tscha. To bi bile tu znane zasluge, mogoče pa je, da je vplivalo tudi kako vabilo na domače zabave in gostijo in še druge posebne u-
sluge.

— Pozor okrajne bolniške bla-
gajne! Dne 20. t. m. se vrše važne volitve v glavnem odboru bolniške bla-
gajne v Trstu. Vsaka bolniška bla-
gajna ima poslati po razmerju članov svoje zastopnike. Žalibog, smo dosedaj opazili, da niso vse slovenske bolniške blagajne vsled brez-
bržnosti pošiljale svojih zastopnikov v Trst in vsled tega je bilo slovensko zastopstvo le vsled par glasov vedno v manjšini. Mandate so si razdelili potem laški ireditovci med seboj v škodo slovenskih bolniških blagajn. Zamolčati pa ne smemo, da so dose-
daj glasovali slovenski socialni demokrati, zlasti zastopniki ljubljanske blagajne, na čelu jim Breškvar-Čobal, vselej proti Slovenscem v korist Italijanom. Pozivljamo torej vse slovenske bolniške blagajne, da se 20. t. m. gotovo udeleže volitve v Trstu ter skupno nastopijo proti laški komori ter pribore sebi večino, katera jim gre. Brezobzirno homo poročali o blagajnih, katere bi zopet izostale; veliko pozornost pa bodoči obrnili tudi na naše socialne demokrate, ako bodo tudi letos rajše sli v Italijani kakor s sodeželani Slo-
veneci. Torej pozor!

— Vse slovenske trgovce in obrtnike in sploh slovenske konzumante, ki si naročajo blago iz Grada, Dunaja ali Prage, prosi tamošnje slovensko dijaščvo, naj bi pisali svoja naročila vedno in izključno v slovenski. Dotične firme v teh mestih so potem navadno prisiljene, da se morajo glede prestave naročila obrniti na kakega slovenskega dijaka, ki ga seveda za prestavo na češki ali nemški jezik primerno nagradę. Slovenski naročniki so si pri tem tudi sami na boljšem, ker jim ni treba posluževati se tujih jezikov in na drugi strani lahko s konsekventnim izvajanjem tega načela mnogo koristijo marsikateremu slovenskemu dijaku v tujini. In ti jim bodo za to gotovo hvaležni.

— Kočevski krošnjarji za nemško bojno društvo. Nemci povsod zahtevajo od kočevskih krošnjarjev, naj se izkažejo z legitimacijami, da so člani nemškega »Schulvereina« in »Südmärkte« doma. Vsled tega krošnjarji pridno pristopajo k tem nemškim bojnim društvom. Ali bi ne mogli Slovenci z isto doslednostjo zahtevati od vsakogar, ki ima z nami kupičske zveze, da se izkažejo z legitimacijami, da so člani naše šolske družbe. V ta namen bi si morale vse podružnice omisliti legitimacije, ki jih je založila »Prosveta«.

— Nemški »Schulverein« je zoper dovolil okoli 8000 K podpor, med temi šolam v Borovljah in Velikovcu, Travi na Kočevskem in deset ustanov na lesno strokovno šolo v Kočevju.

— Iz šolske službe. Profesor Jakob Jakac na učiteljsku v Kastvu je pomaknjen v VIII. čin. razred.

— Iz šolske službe. Zaradi bolezni je dobila dopust gdč. Pavla Tomšič v Višnji gori in pride na njeni mesto kot suplenčinja absolviранa učiteljska kandidatinja gdč. Hermina Breindl.

— Naslov ravnatelja je dobil okrajni šolski nadzornik I. Dreflak v Ptuj.

— Iz pisarne slovenskega gleda-
lišča. Danes, v tork, se igra prvič v sezoni B. zetova opera „Carmen“, ki se v četrtek ponavlja.

— Pozor, podružnico družbe sv. Cirila in Metoda! Isto se bliža koncu in družino kujigovodstvo prosi, da poštejo podružnico vse prispevke za letošnje leto vsej do 25. decembra t. l. Prispevki, ki bi se

vposlali januarja meseca prihodnjega leta, se ne morejo izkazati kot do-
hodki v 1. 1908.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. nadučitelj Mešiček v Sevnici 75 K, sad 7 družbenih nabiralnikov v Sevnici in zbirka 15 K 30 v, katere je nabrał trgovski potnik g. Stajnko v gostilni gospa Ivane Cimperšek Hvala! Trgovski potniki imajo priliko pospremati koristi naše družbe, nadejamo se, da dobi gospo g. Stajnko mnogo posnemovalcev.

Računske listke družbe sv.

Cirila in Metoda so nadalje naročili sledede p. t. t. tvrdke iz Ljubljane: „Nar. dom“, „Union“, restavracija pri „Roži“, restavracija „Novi svet“, hotel „Strukelj“, gostilna „Zupan“, gostilna Tratnik, gostilna „Schiavij“, Malič, hotel „Lley“ Sidl. Česnik, Mulavec, kavarna „Irljija“, „Crni Orel“, gostilna K. S. gostilna Bergant, gostilna pri „Lipi“, restavracija Perles, restavracija „Sveticija“, gostilna Urbančič, gostilna pri Čonku, gostilna „Zlata riba“, gostilna Zupančič, g. Podkrajščova, restavracija „Novi svet“, restavracija „Južni kolodvor“, restavracija Mikuž, gostilna Fortuna, gostilna Avg. Zajec, gostilna Marčan, 2 od drugod, dr. Maurer, Krško; Iv. Glešč, Gorica; Franja Štepišnik, Zagorje; Milka Korenčanova, Vrhnika; Iv. Kokšič, Rudofovo; Dušan Milotničević, Puli; hotel „Stara pošta“, Kranj; Nar. čitalnica, Kobarid; po-
držnica Ljutomer; Fr. pl. Pišbach, Vrhnika; Jos. Dobrave, kanonik, Veliškevec; Ant. Vrbančič, Čatež Dolensko; Jos. Kos, Idrija; gostilna „Mantu“, Vrhnika; Fran Horvat, Središče; Jos. Wiednig; gostilna „M. tlika“; Ivan Gasperin, Senčar; „Narodni dom“, Brežice; Fr. Žagar, Konjice; Frančiška Perne, Tržič; moška podružnica, Kranj; Val. Tragneti, Krško; hotel „Evropa“, Bled, „Ruski car“, Ježica; gostilna Novak, Stepanj vas; Iv. Rečelj, St. Jernej; Ivanka Sever, Smarna gora; Mimica Koren, Kobarid; Fr. Samsa, gostilna na Savi pri Sodražici; Iv. Gaude, Tržič; hotel Habjan, Šmarje pri Jelšah; Stefan Korbar, Zagorje; Fani Stvarnik, Šoštanj; Jos. Primožič, Pristava pri Tržiču; Vinko Engelmann, Trst; I. Kokšič, Rudolfovo; gostilna Mayr, Kranj; Ježovnikova gostilna, Velenje.

Rodolabi, pozor!! Računski

listki družbe sv. Cirila in Metoda se v zadnjem času prav malo uporabljajo, še manj pa naračajo. Ti listki bi lahko pripomogli družbi k prav izdatnim dohodkom, če bi se le povsod uvedli. Vse prijatelje naše družbe vladivo prosimo, da zahtevajo po vseh gostilnah, kavarnah in trgovinah računske listke.

Posnemanje vredno. V narodni gostilni pri Zupančiču na Martinovi cesti redni gostje pritisnejo vsak večer na svoje kozarce narodni kolek, ki je izdan v spomin na Ptuj ali oni z napisom 20/IX 1908. Posnemanje vredno! Ravn tako priporočamo v posnemanje narodna dekleta, kakor gdč. Jamnikova, hči gostilničarjev, g. Jamnika na Karlovški cesti pri Kamničanu. Gdč. prodaja gostom narodne koleke in jih tudi veliko proda. Častuo je delo za domovino!

Člane, Slovensko Matice opozarja gledališko ravnateljstvo, da morajo pri odborovem tajništvu (v društveni pisarni) dobiti že Antonia Fantka prevod Goethejevega „Fausta“, ki se vprizori prvič na slovenskem odrusu v soboto, dne 19. t. m. Zaradi boljšega razumevanja Goethejeve klasične tragedije je priporočati, da si p. n. gledališki posetniki slovenski krasni prevod prečitajo že pred predstavo. Pri vprizoritvi sodelujejo pevke operne zbor, nekateri člani orkestra „Slov. Filharmonije“ in nekatere sile naša opere. (Nečlane „Slov. Matice“ pa opozarjam na zvezek 4811. Rečlamovje „Univerzalne Bibliotek“ z nemško gledališko prireditvijo „Fausto“. Stane le 24 h in se dobiva v slovenskih kujigarnah.)

Akad. Ier. društvo „Sava“ v

Ljubljani, ima svoj občni zbor dne 27. t. m. v gostilni pri „Roži“ ob 8. zvečer. Dolžnost vsakega člana je, da se zborovanja udeleži. Sabljaške vaje se vrše sedaj dnevno od 3—5. popoldan pod nadzorstvom rednih članov v društvenih prostorih.

**Najpripravnječe božične da-
rillo** je slika očeta slovenske književnosti Primozha Trubarja. Vsač zavedni Slovenc bi moral imeti to sliko, to tembolj, ker je ta slika prvo res umetniško delo te vrste. Slika, reproducirana po originalu Iv. G. harjevega umotvora v trobarjni avtotipiji, bo v okras vsakemu salonu. Naroča se pri „Društvu slovenskih književnikov“ in časni-
karjev“ v Ljubljani. Stane 3 K, po-
šasti 3 K 20 v.

Družbeno pomočno društvo za
bolne na pljučih na Kranjskem. Prihodnja odborova seja se vrši v sredo, 16. t. m. ob pol 6. zvečer v bibliotečni dvorani o. kr. deželne vladne v zasednjem dnevnem redom: 1) Poročila predsedstva. 2) Posvetovanje o prvični „krajne skupine Ljubljana strokovne zvezze tobačnih de-

lavcev in delavcev avstrijskih“ glede ustanovitve jaslic za dojence, otroških varovalnic in delavskih stanovanj v Ljubljani. 3) Posvetovanje o vlogi g. dr. B. Derča glede ustanovitve najdenišnice in ambulatorija za dojence pri deželni bolnišnici v Ljubljani. 4) Slučajnost.

Darilo g. silnemu društvu. Ga-
vana pl. Zhubrova je podarila ljubljanskemu gasilnemu in reševalnemu društu v priznanje človekoljubnega delovanja znesek 50 K. Posnemanje vredno.

**Zglaševanje leta 1890 ro-
jenih mladičev.** Mladiči, ki so rojeni 1. 1890, stopijo s 1. januarjem 1909 v črnovočno dolžnost. Radi za-
beležbe se je vsem v Ljubljani rojenim mladičem do konca meseca decembra t. l. zglasti v magistratem vojaškem uradu v „Mestnem domu“. Letnik 1866 stopi in črnovočnih dolžnosti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval klepar g. Štefko Noli 20 K mesto vence na krsto svojega prijatelja Vekoslava Legata.

**Sprememanje mornarskih go-
jencev.** Meseca junija 1909 sprejme vojna mornarica več gojencev v mornarsko šolo. Sprejemajo se mladiči od 15 do 17 let starci. Pojasni a daje magistratni vojaški urad v „Mestnem domu“.

**Poprava žentpeterskega mo-
stu** je za eno leto sp. srečno do-
vrsena. Vsako leto se redno, kakor rotovske peči na zimo lika in po-
pravila, požre tisoček kron kakor nekdanja Galietova hiša, pa je vedno le troheno ogrodje, na katerem so v nevarnosti ljudi in vozovi. Dajte ga na licitanto, ali pa ga podere in se-
zg t., pa novega postavite!

Cesta v Št. Vid. Pasantje te-
ceste si dovoljujejo poklicano oblast
opozoriti, naj poskrbi, da se sneg
odzore. Pasantje se mora vozovom izogibati v snegu, kjer stoejo do kolen
kar ni ne zdravo, ne prijetno.

Iz Dolskega se nam piše: Kamniški glavar Kiese se podaljal dom žalškim Trolcem lov, skoravno je občinski odbor protestiral — se je bralo v časopisu. Žadnji smo poročali, da je ponujal g. dr. Premrov letno 100 K več kar bi se moral pravilno glasiti 300 K. Toliko se je naprej ponujalo; gotovo pa je, da sme računati občino najmanje na 500 kron več dohodkov, aka gre lov na dražbo; torej bi to zneslo v petih letih najmanje 2500 K, kar je pri zelo zadolženi in revni občini zelo veliko. Ako bi podaljal lovata za dobro petih let obvezljivo, tedaj bode občina prikrajš

Tovarška in državna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 15. decembra. Današnja seje poslanske zbornice je bila tako burna, kakor že pet let nobena. Tako začetkom seje je krščanski socijalec Prohazka stavljal predlog na konec debate o nujnosti. Predlog je bil sprejet, zanj so glasovali tudi nemški in poljski socialni demokrati. Med glasovanjem je nastal med češkimi radikalci silen hrup, ker je bila s sprejetjem Prohazkega predloga vse za možnost češkemu radikalnemu poslancu Chouu govoriti o nujnosti. Sprva so češki radikalci kričali in ropotali, nato so vzelji pultne pokrovere ter jeli z njimi razbijati po klopih. Nastal je takšen trušč, da ni bilo slišati besede. V najhujšem vršču je hitel podpredsednik Pogačnik k češkim radikalcem, da bi posredoval. Češki radikalci so vsako posredovanje odklonili. Na to so šli k predsedniku Weisskirchnerju minister dr. Žadek, dr. Krameč, dr. Ploj in dr. Susteršič ter mu izjavili, da ne pripruste, da bi se edino proti češkim radikalcem postopalo s strani predsedstva tako na silno, kakor je prišlo to zadnje dnevi navado. Ta intervencija je imela toliko uspeha, da se je doseglo pomirjenje čeških radikalcev. Predsedstvo jim je namreč objabilo, da pride njihov govornik Choo kot prvi na vrsto v meritorni debati. Danes sta govorila dr. Adler in dr. Pergelt.

Kako bodo stranke glasovale?

Dunaj, 15. decembra. Socialni demokratice bodo glasovali za nujnost proračunskega provizorja, jugoslovanska "Narodna zveza" bo glasovala sicer za nujnost, v meritorni oziru pa bo votirala proti provizoriju.

Knez Liechtenstein umrl.

Dunaj 15. decembra. Prvi dvorni maršal knez Rudolf Liechtenstein je umrl.

Nemški burši v Pragi.

Praga, 15. decembra. Danes je bil odpravljen preki sod. Komaj se je to zgodilo, že so začeli nemški burši zopet izzivati; priredili so breme na Překopih. Čehi so jih ignorirali, kar je burše seveda silno jezilo, ker so imeli namen, povzročiti zopetne demonstracije.

Ruski poslanik v Rimu.

Rim 15. decembra. Socdi je tu umrl ruski veleposlanik grof Muravjev, ki je že daje časa bolhal. Njegovi vdovi je takoj kondoliral slučajno v Rimu bivajoči veliki knez Vladimir.

Srbski odpovedanec Novaković.

Carigrad, 15. decembra. Srbski odpovedanec Novaković je danes zapustil Carigrad in se preko Sofije vrnil v Belgrad.

Gospodarstvo.

Mlinska industrija.

V št. 299. od 14 novembra t. l. izbornega tehnika narodno-gospodarske stroke "Trčanski Lloyd", ki ga že 6. leto urejuje v izdaji g. Fran Kučinič v Trstu, nahaja se pod zgornjim naslovom članek, spisan od — rodoljuba — in katerega v sledenem prevajamo na slovenščino:

"Vsakogar pogled je danes obrnen na jug. Neprerljivo se oziramo na vesti iz balkanskih držav, ki so, kakor se nam dozdeva, izšle povsem iz ravnotežja vsled končne pripovitve Bosne in Hercegovine, proglašene dne 6. novembra t. l. Ta ravno v Avstriji se je vpravil v poslednjem času jelo posvečati največ pozornost na južne pokrajine. Takoreč nekako ravno pred dvanaštoto uro so se na Dunaju spomnili tudi prometa z Dalmacijo, ki je zanemarjen že mnogo desetletij, z eno Dalmacijo, katera, ako bi bila v drugih rokah, bi že zdavnaj bila postala — spričo toljega svojega pokrajinskega bogastva in krasot — središče mednarodnega potujočega občinstva. Ravnotako tudi Istra in tako tudi naše edino veliko pomorsko trgovinsko pristanišče — Trst se šele izza zadnjega časa moreta povzeti s potrebo državno oskrbo, dasi se več kakor desetletna zanemarjenost ne da v enem samem hipu popraviti."

Taisto tudi v naših planinskih deželah miruje še neštivo raznega blaga, ki bo s svojo mnogobrojno raznovrstnostjo nekega dne pozvano, da ponudi in proži človeštvu nove invore za obstanek in da na ta način zavrstavi, akoravno ne popolnoma, pa vsej deloma, današnje silno izseljevanje iz gorskih pokrajini.

Najbolj razvita je v naših južnih deželah, zlasti na Kranjskem, mlinska industrija, ki je povodom zavzetja štetja, dne 3. maja 1902 izkasala:

"Na Kranjskem 1563, na Primorskem 603 in v Dalmaciji 385 podjetij. Toda večina teh podjetij je takih, ki služijo lokalnim potrebam. Potem je tudi nekoliko tr-

govinskih mlínov, med katerimi se mora omenjati in nagnati mlinsko podjetje tvrdke Vinko Majdiča v Kranju na Gorenjskem (Kranjske). Zares to podjetje je najgromnejše in najmodernejsje v mlinski stroki. Cel mlinska skupina leži ob Savi in rebi za pogon svojih dveh velikih turbina okrog 400 konjskih sil (400 H P). Le ta veliki mlini melje izkušeno pšenico in sicer nepretrgoma dan in noč, pravzajanje vsako leto približno okrog 400.000 q moke. V jeseni leta 1906 je imel naš glavni urednik prislonost in je osebno pregledal v vseh svojih potankostih in posebnostih leta ogromni in zares vzorni mlini, kateremu ni našel podobnega izmed mnogih drugih sličnih mlínov, ki jih je obiskal in videl.

Že zgoj na mnogoletni praksi slonečni napak zajamejo temu podjetju najboljše pšenične vrste. In ravno zato sklepajo prav radi s tvrdko Vinko Majdiča svoje prodajne po godbe ne samo največ proizvajalcu nego tudi velike žitne trgovske hiše. Največ pšenice prihaja za tvrdko Vinko Majdiča z ladjami po Savi ali po Dravi do Siska, oziroma do Barja. Zlasti pred zaključbo parobrodarstva na rekah se navadno iztovorja na teh dveh postajah vsak teden več ladji in odpravlja s pšenico naprej po železnicu v Kranj.

Silos tega mlinskega podjetja zavzema prostor za 30.000 q pšenice. Samoobstoj se razume, da se pšenica pred mljenjem popolnoma očisti. V to svrhu se jo nekolicinkrat otrebi in preveri. Zatem nastopi avtomatični mleveni proces. Ravno tako mešanje in napoljuvanje dogotovljenih izdelkov se izvršuje s stroji. Vsled tega se odpošiljajo vedno enaki izdelki in sicer tembolj, ker prihaja pšenica, ki se melje, vedno iz enakih prvih proizhodišč."

Nato prinaša "Trčanski Lloyd" sliko Majdičevega mlina, da listoviti čitatelji lagje pojmi to veliko mlinsko podjetje in končuje članek nastopom:

"Dokler do leta 1906. ni bila uvozna carina za pšenico tako visoka, in dokler je tudi izvoz avstro-ogrskih mlínov v inozemstvo bil živahnejši, odpravljali so se dan za dan celi vagoni fiuh pšeničnih mok in krmnih izdelkov v severno Afriko, na Angliško, Francosko, Holandsko itd. Toda ta tržišča so radi današnjih višokih domačih cen izgubljena. Vendar valio temu tvrdka Vinko Majdiča v Kranju komaj da more danes vsled priljubljenosti njenih preizvrstnih izdelkov, zadovoljevati celo domačim potrebam. Zato namerava tvrdka svoj mlini, ki je itak že ogromen, še razširiti in ga povzdigniti do enega največjih mlinskih podjetij v oeli monarhiji. Za gotovo vemo, da se v samem našem Trstu pruda vseklo leto približno okrog 80.000 q moke Vinko Majdiča. Vsi peki v Trstu in tudi po tem našem Primorju hvalijo Majdičovo moko kot najizbornejšo in najboljšo in jo kupujejo največ in najrajše, ker daja ne samo lepo rumenkasto pecivo, nego zbog svoje izvredne spojivosti z vodo pravzajna tudi velik množinski donesek, in razun tega ima jako dober in tečen okus."

Najšim trgovcem, pekom in vsemu našemu narodu na Hrvščem, v Slavoniji, Dalmaciji, Istri, Bosni, Hercegovini, na Goriškem, v Srbiji in Črni gori toplo priporočamo, da se v vseh svojih potrebah in naročbah posluži najprej in najrajše pri tvrdki Vinko Majdiča v Kranju (Kranjsko)"

Pričujemo te res zanimivi članek iz "Trčanskega Lloyda", da s tem svojim cenjenim čitateljem predočimo, kako se tudi izven ožjih meja naše domovine bivalijo izdelki naših domačih podjetnikov. Pri tem nam je zlasti v mislih naša Notranjska, potem Reka in njena divna okolica. Iz Reke, Celja in drugod prihajajo neprehonomo židovski agenti, ki vsljujejo našim trgovcem malovredno ogrsko moko. Res, da izdelki podjetnika Vinko Majdiča vsikdar ne morejo konkurrirati s cenami, ki jih svojim mokom postavljajo židovski špekulant, zato pa vendar lahko daleč prekaša in vedno lahko konkurenca z izbirno kvaliteto. Kolikor je nam znano, je zastopnik valjčnega mlina Vinko Majdiča za okrožje Podgrad (severna Istra) in Trnovo. Ilirska Bitrica trgovec Slavo Jenko v Podgradu, ki ima svojo zalogu tudi v Trnovem. V teh za naš prevarjanji slovenski narod tolikan kritičnih časi, ko se venomer povsod podarja spasonosno geslo "Svoji s vojim", bi našim zavednim slovenskim trgovcem ne glede na njihovo strankarsko politično prepriranje, ker se nam ne gre tu za koristi posameznika, kakor pa za občno korist, posebno priporočali zalogu omenjenega zastopnika. Z našimi kletimi sovragi je prišel čas obračuna. Židovskim pijavkam, ki se klatijo po naših lepih deželah in do kosti izmosgavajo naš ubogi narod, pokazimo odločno vrata!

Seveda se nahajajo tudi še drugi zastopniki Vinko Majdičevega

mlinov, tako na pr.: v Zadru (Babič & Klein), v Kotoru, Radovljici (Žutkič) Puju (Lacko Krist), Trstu (Aleksander Rupnik in dr.), Ljubljani (Jakob Bončar) in v Gorici (Fran Kavčič). Našim trgovcem v dotednih pokrajinskih pač ni treba še posebej priporočati in opozarjati na te zastopnike.

Ostale slovenske časnike vladajo A. M.

Darila.

"Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani" te projela meseca novembra 1908.

I. Prispevki iz nabiralnikov: Restv., racija pri "Lipi", Ljubljana, K 1984; gostilna na Šmarji gori K 10, Tom. Olič, Sele, K 5, gostilna pri Jesihu, Medvode, K 5, gostilna Blagaj, Ljubljana, K 12, in K 7, skupaj K 19, Lovro Zablačan, Trata, K 18 10, J. Š. Komjanec Ptuj, i. s. Narodni dom K 1273 Rud. Havelka K 9, Brencič Zupančič K 623, Muršec K 491, skupaj K 3287, Fran Konšek, Trojane, K 4, Fr. Majer, Maribor, i. s. Narodni dom K 12, pri Pošti K 10, skupaj K 22, Milka Hmelj, Rateče, K 5, Iv. Ušlakar, Črnometl, iz Sprezervevje nabiralnik K 15, Anton Dr. Hsler, Dul pri Hrastniku, K 7, gostilna Z. ga-Batič, Kopriva, K 10, kavarna Stolfa, Š. žana, K 1150, Florijan Čehovin, Branica, K 820, Matevž Lončar, Trčič, K 25, Franc Pongrš, Trbovlje, K 261, dr. V. Maurer, Krško, pri gosp. Havelku, K 6, Viki Dolenc, Vrhnik, K 670, Josip Frelih, St. Rupert, K 6, Marija Pernat, Sv. Lovrenc, K 7, St. B. rgant, gostilna Jugoslavanski hram, Ljubljana, K 6, Ivana Lenasi, Zg. Logatec, K 14, M. Repič, Dol. Tribuša, pri Klementču, K 5, Anton Novak, Senožeč, pri Mlakarju, K 2, Ivan Zupančič, Ljubljana, K 7, I. Pogorelc, Sodražica, iz nabiralnika gost. Fajdiga, K 37, Lavrenčič K 230, Mikolič K 150, Kraljev K 4, Štrbenk K 470, Drobnič K 170, Črpa K 410, Lovšin K 110, Š. ga K 190, Bartol K 460, Paki K 928, skupaj K 7218, Moška podružnica Idrija, i. s. I. Gruden K 654, K pl. Premerstein K 7, M. Kobal K 260, Šmeiler K 918, Iv. Psa K 320, Fr. Bežiček K 4, gostilna Črni orlek K 23, skupaj K 552, podružnica Vič, in sicer Erbežnik K 2, Rovšek K 230, Bobenček K 60, Vrtačnik K 1, pod Skalco v Ljubljani K 120, skupaj K 710, Franjo Thaler, gostilna Brumen, Št. Ilj K 209, Milka Korenčan, Vrhnik, K 10, Olga Volarič, Rabci, K 3, Julij Macele, Gradač, K 10, g. Berce, Čepovan, K 1109, J. Lapajne, Ponikve, K 360, Ig. Bajželj, Kamna gorica, K 190, trafka Neže Blaž K 655, L. Spilar, Št. Peter, K 546, gostilna Fr. Bilija, Rožna dolina, K 550, restavracija Auer, Ljubljana, K 1391, trafka Pirnat K 36, Marica Gačnik, Skalna klet, C. le, K 1214, Štehjeva gostilna v Logavesi (Koroško), K 5, trafka Wölfing, Ljubljana, K 8, trafka Dolenc, Ljubljana, K 285, gostilna Bergantova, Ljubljana, sv. Jakoba trg, K 2020, Fran Majer, Maribor, i. s. Narodni dom K 3140, pri Pošti K 20, pri Rapken K 535, skupaj K 5675, Ant. Korenčak, Sv. Barbara, K 6, Tončka dr. Prevčeva, Kostanjevica, K 8, Peter Malič, Vinica, K 20, Miška podružnica Kranj, in sicer pri Joštarju K 1225, pri Novi pošti K 1261, pri Bekseljku K 1355, skupaj K 3841, Helena Faganeli, Miren, K 450, čitalna Ponikve K 281, tob.karna J. Kraigher, Postojna, K 6, Radivoj Tušak Polzela, pri R. Pevecu, K 15 K, R. Horvat, Zagorje, pri Faturju, K 535, ženska podružnica Ribnica K 20, I. Komjanec, Ptuj, v gostilni Senekovič na Hajdinu K 810, A. Kuhar, Trbovlje, i. s. pri Plavšaku K 1113, Dimniku, K 1185, Farteju K 472 vin, skupaj K 2770, slovenski dijaki K 442, V. Watzak, Šmartno, i. s. A. Haslinger, K 1808, U. Princalk K 1117, J. Mešek K 466, gostilna Fortuna K 119, Fr. Lajovic K 380, pl. Wurzbach K 151 in K 10, Iv. Robavs K 1432, I. Razboršek K 120, lg. Zore K 370, Ant. Rus K 504, skupaj K 7467, gostilna Jamnik, Ljubljana, K 8, L. Cvetnič, Ljubljana, K 540, Ivanka Lavič, Travnik, K 10, Jos. Brinšek, Trnovo, i. s. gostilna Ribarič K 459, hotel Ilirija K 871, Josip Brinšek K 443, skupaj K 1273, kavarna Vospernik, Ljubljana, K 7, podružnica Metlika, i. s. Fleischman K 4860, Mašič K 11, skupaj K 5960, A. J. Vrtovec, Tolmin, K 11 K, Anton Prinčič, Biljana, K 1414, I. Maselj, Novomesto, i. s. gost. Poula K 1890, Tuček K 40, na Vratih (Rozman) K 2779, Stembur (Kandija) K 26, kavarna v Novem mestu K 21, Jakše K 730, prof. Škrlj K 7, Gačnik K 250, skupaj K 32149, dr. Jos. Tičar, Kranjska gora, i. s. hotel Razor K 820, gostilna Slavč K 880, hotel Mangart K 890, gostilna Kavalier K 1060, Petrič K 550, skupaj K 42, Narodna čitalnica Slovenski Gradec K 11, gostilna pri Bastiju, Trčič, K 16, podružnica Ljutomer, pri Šršenu K 420, Janko Vilar, Dob iz nabiralnika R. Zarnika, K 18, A. Novak, Senožeč, nabiralnik bralnega društva K 5, Franc Poljšak, Siverič, K 1508, gostilna Belič, Ljubljana, K 347, gostilna Bevc, Ljubljana, K 106, gostilna pri Sokolu, Ljubljana, K 1074, Jakob Zalaznik, Ljubljana, K 17, gostilna Anton Schiava, Ljubljana, K 12, trafka Mrzlikar, Ljubljana, K 402, G. Pikel, Postojna, i. sicer

Fr. Paternost, K 870, Pikel K 6, skupaj K 1470, gostilna Kraigher, Hrast pri Postojni, K 471, kavarna Gaudie, Tržič, K 527, Jernej Straus, Cerkno, K 20, Mici Rus, Grosuplje, K 14, podružnica Vrantsko, nabiralnik g. Turnška, K 0, T. Mikl, Sv. Marijeta, K 609, Jos. Stoknik, Dol, K 350, Pikel, Postojna, pri Fr. Arkotu, K 1390, podružnica v Radovljici, i. s. R. Kunstelj K 1250, Fran Jane K 1280, Fr. Dolžan K 2309, skupaj K 4839, Olga Gombač, Matavan K 460.

II. Prispevki podružnic: Ptuj, moš., K 950, Metlika K 1120, Železnični K 48, Ormož, žen., K 12, Sv. Lovrenc, žen., K 64, Greta Rojan K 200, Žalec, moš., K 6230, Vrtojba K 1552, Ljubljana, Šentpetrska, ženska, K 140, Ptuj, ženska, K 90, Ormož, ženska, K 104, Lembah K 5, Ormož, moš., 25 K, Logatec, žen., K 32813, Vrantsko K 18, Ptuj, ženska, K 752.

III. Prispevki podružnic: Ptuj, moš., K 950, Metlika K 1120, Železnični K 48, Ormož, žen., K 12, Sv. Lovrenc, žen., K 64, Greta Rojan K 200, Žalec, moš., K 6230, Vrtojba K 1552, Ljubljana, Šentpetrska, ženska, K 140, Ptuj, ženska, K 90, Ormož, ženska, K 104, Lembah K 5, Ormož, moš., 25 K, Logatec, žen., K 32813, Vrantsko K 18, Ptuj, ženska,

Vinske sode

nekaj skorih novih, dobrih in močnih, približno od 600 do 700 litrov po nizki ceni proda 4387-6

FRAN CASCIO
Selenburgove ulice štev. 6.

Sprejema zavarovanja dleveškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in sumt s manjšočimi se vplidili.

Vsek član ma po proteku petih let pravico do dividende.

Nizko pod ceno

prodajam radi pomanjkanja prostora
obleke, površnike, zimske suknje in dežne plašče

za gospode in dečke
kakor najmodernejo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina A. Lukić. Pred Škofijo
št. 19.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na debešo.

Ladje: „Domitila“ & „Štelanija“

• Pulju v Istri

prodajata vina:

Visko (Lissa) rdeče	à 36 in 40 h	Dalmatinsko belo	à 36 in 40 h
» belo	à 40 » 44 »	Schiller (Opolo)	à 32 » 36 »
Istrijansko rdeče	à 28 » 32 »	Teran (samo zrnje)	à 36 » 40 »
» belo	à 32 » 36 »	Muškat beli, sladki	à 48 » 50 »
Dalmatinsko rdeče	à 28 » 32 »		

za liter franko iz Pulja v sodčkah, ki se ne računajo, pač pa se morajo vrniti v najkrajšem času franko Pulj. Razpošilja se samo s povzetjem. Naročila se sprejemajo do 56 litrov naprej. Za pristnost vina jamiciva. Vino se mora shraniti v hladu ter načeti še le šest tednov po sprejemu. Steklnice se morajo dobro zamašiti in poleti — kolikor je mogoče shraniti v pesku.

Parkete furnirane, masivne vseh vrst,
hrastove in bukove deščice

največje in najsolidnejše domača tvrdke F. Kotnik Verd.
Vrhinka priporoča in poklada 3687-10

Zerdo Primožič, mizarstvo v Ljubljani,
Hilšerjeve ulice štev. 5.

Sprejema in izvršuje tudi vsa popravila starih parket,
likanje in vsa v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Stev. 38999.

4644-1

Vabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvoritelji

čestitanja ob novem letu in ob godovih

s tem, da si jemljo

oprostne listke na korist mestn. ubožnemu zakladi.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečavanje oprostnih listkov druge volje prevzeli gospodje trgovci **Jernej Bahovec** na Sv. Petra cesti št. 2, **Lavoslav Schwentner** v Prešernovih ulicah št. 3 in **Vaso Petrič** na Mestnem trgu.

Vrhу tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašali mestni uradni služba tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek bodisi za novo leto ali za god, je kakor doslej položiti eno kruno in na vpisani poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pismenim pošiljatvam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 14. decembra 1908.

Perilo.

za 4197-3

dame in gospode

nejfineje izdelano in po tako nizki ceni, priporoča najtoplje

M. Alešovec.

Prvo učilišče
za izdelovanje perila
Elizabetna cesta 6.

Modna trgovina Pavel Magdić, Ljubljana, Prešernove ulice 7.

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.
Čipkasto blago, pojčolani, čipkasti ovratniki,
čipke, vložki, svilnote vezenine.
Jabots, Pichus, damske ovratniki in kravate.
Svilnati in baržunasti trakovi.
Posamentlerija porti in vrvice, resice, krepince in
vrvice za tapetnice.
Krepki in štri za žalovanje.
Zlate in srebrne resice, čipke in vrvice.
Šerpe iz svile, čipk in volne.
Nogavice za dame, dekleta in otroke.
Jopice, hlačke, otroške perile in edoje za
vozičke.

Oprava za novorojenčke, posteljne podlage iz
kavčuka.
Sukane za šivanje, pletenje in vezenje.
Gumbi in različne igle.
Različne podlage in potrebščine za krojače in šivilje.
Idrijske čipke, vezenje čipke in vložki.
Pajčolani za neveste, mrtovi venči.
Damsko perilo, spodnjakrila, predpasniki in kopalne obleke.
Medoci in potrebščine za medoce.
Glace rokavice in rokavice za uniformiranec
pletene, letne in zimske rokavice.
Kopalne perile, dišave, milo in ustna voda.
Krtice za oblike, glavo in zobe.

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače,
ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.
Pravo Jägrovo normalno perilo, srajce
Tricot, jopice in hlače.
Mrežaste in potne, jopice, srajce, čepice in
pasovi za šport.
Nogavice, naravnice, odeje in blazine za potovanje.
Kravate, gumbi za manšete.
Za lovce: telovniki, nogovice, rokavice in dokolenice.
Ogrevalci za kolena, meč, prsi, hrbel, trebuh in glavo.
Nahrbtniki, ovratniki, reberi

Narodni trakovi in zastave, narodne čepice,
torbice in drugi domači-narodni izdelki itd. itd.

SLAVIJA

45-145

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -

Rez. fondi: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalje 97,814.430.97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vsehstir slovensko-narodne uprave.

Vm. pojasnilo daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši

v Selenburgove ulice štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine prot
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škoda cenjuje takoj in najkulantnejše.

Uživa najboljši sloves, kadar posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občinkoristne
namene.

Strojnik išče službo

Služba 4629 2

hišnika

kjer bi bila centralna kurjava. :

Ponudbe pod „št. 100“ na uprav.

„Slovenskega Naroda“. 4560-3

Pohištvo

2 staronemški elegantni posteli z ži-
častimi modroci, 2 nočni omari in
umivalna miza z ogledalom in mar-
morjem ter eventualno 2 omari in
prodaja. — Naslov **Sv. Petra nasip**
67, I nadstropje. 4641

občin. tajnika

se odda s 1. januarjem 1909 ali pa
tudi takoj pri občinskem uradu v
St. Rupertu. Plača po dogovoru.

Trgovski pomočnik
špecerist in železninar
išče službe
v kakšno večjo trgovino na deželi,
s takojšnjim nastopom ali pa po šestih
tednih. — Naslov **Sv. Petra nasip**
67, I nadstropje. 4616 2

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Podpisani vljudno naznajam slavn. občinstvu, da sem otvoril v Litiji

pogrebni zavod.

V zalogi imam vsakovrstne mrtvaške krste (truge), od preproste
do najlepše po zelo zmernih cenah. Preskrbim vse kar treba za pogreb.
Napravim oder, preoblečem in dekoriram mrtvaško sobo, sploh prev-
zamem vodstvo celega pogreba, kakor je to navada pri pogreb. zavodih.
Blagonaklonjenosti občinstva se priporočajoč beležim z vsem spoštov.

Franc Planinšek, mizarski mojster v Litiji. 4637-1

O. kr. avstrijake

državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavien od 1. oktobra 1908 leta.

Prihod v Ljubljano juž. žel.

7-05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, 1. ž. Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.

7-07 utraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 predpoldne. Osebni vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11-28 predpoldne. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

1-05 zvoden. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

3-15 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7-10 zvoden. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Toplice, Kočevje.

7-15 zvoden. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

9-20 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11-20 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

1-05 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

3-15 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

5-20 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7-25 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

9-10 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11-20 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

1-05 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

3-15 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

5-20 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7-25 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

9-10 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11-20 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

1-05 zvoden. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,

Ustanovljena
leta 1854.

Prva domača slovenska pivovarna

Telefon
št. 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izborne

G. AUER^{jevih} dedičev

Ljubljana Wolfsove ulice štev. 12 Ljubljana

marčno pivo
v sodcih in steklenicah.

11-903

Sprejemanje učenek

v od c. kr. dež. vlade dovoljeno žalo

za krojno risanje in izdelovanje oblek

se vrši vsak dan

Marija Nachtigall-Slavčeva, Knaflove ulice št. 5.

Najnovejši kroji po meri.

4447 3

RAZPIS.

4618-2

Radi oddaje gradbe šolskega poslopja v Starem kotu, občina Trava, okraj Kočevje, se razpisuje na dan

= 15. januvarja 1909, od 10. predpoldne =
pri načelniku krajnega šolskega sveta v Starem kotu štev. 12

zmanjševalna dražba.

Delo je precenjeno na 12 000 K.

Varščine je polčiti 10 K od 100 K ali 10%.

Sprejemajo se tudi pismene ponudbe proti položitvi pogojene varščine.

Proračun, stavni načrt in dražbeni pogoji so na vpogled pri predsedniku krajnega šolskega sveta v Starem kotu št. 12.

Krajni šolski svet v Starem kotu

dne 8 decembra 1908.

Predsednik:

Anton Poje.

Croatia je edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba.

Croatia je edina zavarovalnica, katera daje dve četrtini dobička svojim zavarovancem.

Croatia je edini zavod, kateri daje četrtino dobička v javne svrhe v obeh pokrajnah, v katerih zadruga posluje.

Croatia sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste.

Croatia sprejema zavarovanja kristalnih šip, proti slučajnemu ubitju.

Croatia ima najniže tarife.

4069-10

Croatia išče akviziterje in okrajne zastopnike za vse okraje na Kranjskem in Štajerskem.

Vsa pojasnila daje:

Glavni zastop „Croatie“

v Ljubljani, Gosposke ulice št. 4.

Gostilna

„Pri Bobenčku“ na Glincah

z novo urejenimi prostori, acetilensko razsvetljavo in lepim vrtom s konceno sijo vred se odda zaradi bolezni takoj ali pozneje v načaju.

Istotam se odda tudi

prodaja, več stanovanj in delavnic.

Več se izve na Glincah št. 37
pri Ljubljani. 408-27

so priznani

2402-24

H. Heitzmanovi

pianini in
klavirji.

Prodaja jih proti ceniku
z izrednim popustom ter
na delna odplačila edino
le

Alfonz
Breznik
Gradišče 11.

Važno za trgovce!!	Najlepši in najcenejši novoletni reklamni ROLEDARJI z okusnim tiskom firme se dobe pri Ivanu Bonaču v Ljubljani. Vzorec dopošlem na željo brezplačno na ogled. 4320 7 Oddajajo se po skrajni ceni tudi sami bloki!	Blagovolite poprašati.
--------------------	--	------------------------

Slovenci!

Kupujte
božična in
novoletna darila
le v
prvi slovenski modni trgovini
za gospode
Engelbert Skušek
Ljubljana, Mestni trg št. 19.
Blago in cene so brez konkurence.

Najlepše darilo za Božič

H. Heitzmanovi

pianini in
klavirji.

Prodaja jih proti ceniku
z izrednim popustom ter
na delna odplačila edino
le

Alfonz
Breznik
Gradišče 11.

Od 25. novembra do 25. decembra

prodajam na svojih prostorih

v Šolskem drevoredu poleg jubilejnega mostu

Prima slanino

brez kože od prašičev iz lastnih pitališč

I. vrste kg kron 1'50

II. " " " 1'30

Meso istih prašičev:

I. vrste kg kron 1'40

II. " " " 1'20

Elija Predović.

Samo še malo dni!

Žrebanje že 30. decembra 1908

kralj. ogrske

državne dobrodelne loterije

Glavni dobitek 150.000 kron.

Vsi dobitki 365.000 kron v gotovini.

Srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri kr. loterjskem dohodarsvetem ravnateljstvu v Buda-Pešti (glavni carinski urad), pri vseh poštab, davčnih, car. nskih in salinsk. uradih, na vseh železniških postajah in po skor. vseh trafikah in menjalnicah.

3878-6 Kralj. ogrske loterjsko dohodarsveteno ravnateljstvo.

Ugodna prilika!

Vsled preselitve prodaja tvrdka

Franc Ksav. Souvan

v svojih detajlnih trgovinah na Mestnem trgu
večino svoje zaloge pod lastnimi cennami.

4601 2